

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๖๕ ร.

ของ นายวัชร เพชรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ขอให้ส่งเสริมเอกชนจัดโปรแกรมท่องเที่ยวในแม่น้ำเจ้าพระยา

ข้าพเจ้า นายชุมพล ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขอตอบกระทู้ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

๑. คำถาม รัฐบาลจะมีมาตรการเพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เชิญผู้ประกอบการสมาชิกสมาคมเรือไทย ผู้ประกอบการเรือนำเที่ยวให้มีกิจกรรมการซื้อขายธุรกิจท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการได้ช่องทางหนึ่งได้หรือไม่ และจะดำเนินการได้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยได้ดำเนินโครงการติดไฟส่องสว่างโบราณสถานจำนวน ๓๓ แห่งริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา (Light Up Chaophraya) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และส่งเสริมธุรกิจบริการเรือนำเที่ยวชมทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงค่ำคืน ทั้งนี้ในช่วงการจัดประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการท่องเที่ยว ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เชิญภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยวเข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดไฟประดับแม่น้ำเจ้าพระยาและเลี้ยงรับรองคณะกรรมการอาเซียนด้านการท่องเที่ยว โดยกำหนดชื่องานคือ “เจ้าพระยามหานทีแห่งสยาม” แหล่งกำเนิดวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าที่สะท้อนเอกลักษณ์ของชาติไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำที่มีคุณค่าและมีคุณภาพระดับโลก เพื่อกรุงเทพมหานครยังคงความเป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ ของโลกต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้มีการลงนาม MOU ร่วมกันระหว่างสมาคมเรือไทยและกรุงเทพมหานคร โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำจะเป็นหนึ่งในกิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ ตามโครงการบัตร Bangkok Smile Card ซึ่งกรุงเทพมหานครจะให้การสนับสนุนสมาคมเรือไทยในด้านการผลิตสื่อโฆษณาต่าง ๆ อาทิ แผ่นพับ brochure คู่มือท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ผ่านรายการโทรทัศน์และวิทยุที่กรุงเทพมหานครมีเครือข่ายอยู่ โดยสมาคมเรือไทยจะดำเนินการในด้านมาตรฐานการให้บริการนำท่องเที่ยวและส่วนลดแก่นักท่องเที่ยวที่ถือบัตรมาใช้บริการ

ในส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานกรุงเทพมหานคร ได้ให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยที่ผ่านมามีการร่วมเดินทางสำรวจเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ การประสานงานนำนักเขียนรวมทั้งสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เดินทางสำรวจเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ ตลอดจนผลักดันให้มีการบรรจุกิจกรรมการท่องเที่ยว Dinner Cruise เป็นเส้นทางหนึ่งตามโครงการ Transfer Passenger เสนอขายแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาแวะเปลี่ยนเครื่องบินที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๒. คำถาม นอกจากแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว แม่น้ำสายต่าง ๆ เช่น แม่น้ำนครไชยศรี แม่น้ำบางปะกง คลองโคกขาม (สถานที่ประวัติศาสตร์ของพันท้ายนรสิงห์) คลองสนามชัยเขต (เขตบางขุนเทียน) ไปทะลุอ่าวไทย เป็นต้น รัฐบาลจะมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ โดยได้มีการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา ศึกษา สำรวจ และจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำภาคกลาง ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี และกรุงเทพมหานคร ซึ่งนอกจากจะมีแม่น้ำลำคลองสายหลักจำนวนมากแล้ว ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีจุดเด่นทางด้านความสวยงามเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม จึงสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำ ชุมชนตลาดน้ำ วิถีชีวิตสำหรับคนรักสุขภาพแบบแพทย์ทางเลือก วิถีชีวิตไทยไหว้พระวัดริมน้ำ วิถีชีวิตไทยและพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น เป็นต้น

ในส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางน้ำในหลายเส้นทาง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร ในอดีตใช้การสัญจรทางเรือเป็นส่วนใหญ่ จึงมีลำคลองน้อยใหญ่เชื่อมโยงกันประมาณ ๑,๒๖๑ สาย ประกอบกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การยูเนสโกให้เป็นเมืองมรดกโลก จึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๓.๕ ล้านคน

ซึ่งนักท่องเที่ยวจำนวนมากนิยมชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำโดยการล่องเรือรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อันประกอบด้วยวัดและโบราณสถานริมแม่น้ำที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี นอกจากนี้การล่องเรือในปัจจุบันยังได้รับความเพลิดเพลินจากการได้พบเห็นสภาพวิถีชีวิตของประชาชน ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำอีกด้วย

แม่น้ำนครชัยศรี หรือแม่น้ำท่าจีน ไหลผ่านถึง ๔ จังหวัด ได้แก่ ชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม และไหลลงอ่าวไทยที่สมุทรสาคร โดยในช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดนครปฐม ชาวบ้านมักเรียกว่า แม่น้ำนครชัยศรี มีการจัดกิจกรรมล่องเรือชมวิถีชีวิตริมสองฝั่งแม่น้ำ ซึ่งมีจุดบริการหลายแห่ง เช่น ตลาดดอนหวาย ตลาดน้ำวัดคำพญา วัดไร่จิง ทวีร์สุขภาพโรงพยาบาลหลวงพ่อเป็น ตลาดบางหลวง รศ. ๑๒๒ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยว (คลองมหาสวัสดิ์) สวนสามพราน และคุ่มหม่อมไฉไล เป็นต้น ซึ่ง ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม ได้ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำจังหวัดนครปฐม โดยนำสื่อมวลชนจากส่วนกลางร่วมสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ เช่น

- โครงการทวีร์เพื่อสุขภาพ (โรงพยาบาลหลวงพ่อเป็น และคุ่มหม่อมไฉไล) ล่องแพชมแม่น้ำนครชัยศรีพร้อมกิจกรรมเพื่อสุขภาพ เช่น ตรวจวัดความดันโลหิต การนวดแผนไทย การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ และการรำไทเก๊กในน้ำ เป็นต้น

- โครงการ Media Fam Trip จัดทัศนศึกษาชุมชนดีเด่นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบสำหรับจังหวัดนครปฐม ได้ทัศนศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวคลองมหาสวัสดิ์ ล่องเรือชมวิถีชีวิตริมแม่น้ำ ชมนาข้าว นาข้าว สวนผลไม้ สวนกล้วยไม้ รวมทั้งชมและชิมอาหารแปรรูปเพื่อสุขภาพจากกลุ่มแม่บ้าน เช่น ข้าวตั้งหน้าธัญพืช เป็นต้น

- โครงการ Media Fam Trip ร่วมงานแถลงข่าวงานพระราชวังสวลีกล้วยไม้งามและเยี่ยมชมตลาดดอนหวาย ริมแม่น้ำนครชัยศรี

- โครงการ Media Fam Trip ทัศนศึกษาตามโครงการบัตรท่องเที่ยว 3 in 1 Classic (บัตรเดียวเที่ยว ๓ แห่ง ประกอบด้วย พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพรานและสวนสามพราน) และเยี่ยมชมตลาดเก่าบางหลวง รศ. ๑๒๒ รวมทั้งล่องเรือชมวิถีชีวิตริมแม่น้ำท่าจีน

นอกจากนี้ ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม ยังได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวเนื่องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำในจังหวัดนครปฐม ได้แก่

- จัดสัมมนาเสริมสร้างการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ความรู้และเทคนิคการเป็นเจ้าบ้านที่ดีแก่ชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม มีชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยวริมแม่น้ำนครชัยศรีหรือแม่น้ำท่าจีนเข้าร่วมสัมมนาด้วย

- ร่วมกับสมาคมรถโบราณแห่งประเทศไทย ชมรมการท่องเที่ยวนครปฐม และจังหวัดนครปฐม จัดโครงการคาราวานรถโบราณท่องเที่ยวนครปฐม โดยนำขบวนรถโบราณ รวม ๔๕ คัน จากกรุงเทพฯ ท่องเที่ยวทางรถยนต์ แล้วมาลงแพที่อนุสรณ์สถานพระบิดา ๓ เหล่าทัพ (จอมพลพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจิรประวัติวรเดช กรมหลวงนครไชยศรีสุรเดช พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอากาศเรขดิวิงส์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และจอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนารถกรมหลวงพิษณุโลกประชานารถ) ที่ริมแม่น้ำนครชัยศรี ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อชมวิถีชีวิตริมแม่น้ำนครชัยศรี จนถึงตลาดน้ำวัดลำพญา รับประทานอาหารกลางวันในตลาดน้ำลำพญา และผู้ร่วมคาราวานเยี่ยมชมตลาดและซื้อสินค้า เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน และล่องแพกลับมาไหว้พระพร้อมทั้งชมพิพิธภัณฑ์วิถีชีวิตชาวนาไทยที่วัดสุขวัฒนาราม (บางระกำ) ริมแม่น้ำนครชัยศรี แล้วล่องแพกลับอนุสรณ์สถานพระบิดา ๓ เหล่าทัพ เพื่อเคลื่อนขบวนคาราวานทางรถยนต์ต่อไป

แม่น้ำท่าจีน คลองโคกขาม หรือคลองมหาชัย เป็นคลองที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน ในปัจจุบัน อบต.โคกขาม ได้จัดเรือไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจ พร้อมมัคคุเทศก์ให้ความรู้คลองดำเนินสะดวก (วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร) โดย ททท. สำนักงานสมุทรสงครามได้ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งศาลพันท้ายนรสิงห์ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

- พาสื่อมวลชนถ่ายทำสารคดี รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านนิตยสารต่าง ๆ ที่ศาลพันท้ายนรสิงห์ อาทิ ร่วมปลูกป่าชายเลนที่ศาลพันท้ายนรสิงห์ ร่วมประชาสัมพันธ์งานเทศกาลอนุรักษ์นกชายเลนครั้งที่ ๘ บริเวณแหล่งนกชายเลนโคกขาม ร่วมประชาสัมพันธ์งานเปิดทองหลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร (อัญเชิญหลวงพ่อโตจำลองลงขบวนแห่ทางน้ำไปตามคลองดำเนินสะดวก) ร่วมประชาสัมพันธ์งานประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง (อัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองลงเรือประมง แห่ข้ามแม่น้ำท่าจีนจากฝั่งมหาชัยไปฝั่งท่าฉลอม ซึ่งเป็นประเพณีแห่เจ้าพ่อทางน้ำเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย) รวมทั้งพาสื่อมวลชนถ่ายทำรายการ “บอกเล่าเมืองไทย” นำเที่ยววัดนางสาว (ริมแม่น้ำท่าจีน) และหมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่อ๊ตเป็นต้น

- ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม ได้จัดสัมมนาเสริมสร้างการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ความรู้เทคนิคการเป็นเจ้าบ้านที่ดีแก่ชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร ในการนี้ มีชุมชนและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวริมแม่น้ำท่าจีนและผู้ดูแลศาลพันท้ายนรสิงห์ เข้าร่วมสัมมนาด้วย

แม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว รวม ๓ รายการ ประกอบด้วย

- ล่องเรือจากวัดหลวงพ่อพุทธโสธร - ตลาดบ้านใหม่ ดำเนินการโดยบริษัท บางปะกงชาร์เตอร์ (วัดโสธรฯ - ตลาดบ้านใหม่ - วัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่)) ใช้เวลาในการเดินทาง (เฉพาะนั่งเรือ) ประมาณ ๔๕ นาที

- ล่องเรือรอบเกาะลัด ที่อำเภอบางคล้า มีบริการล่องเรือรอบเกาะลัด ชมวิถีชีวิตริมน้ำ บ้านเรือนที่ปลูกสร้างอย่างสวยงามบนเกาะลัด ผ่านพระสถูปเจดีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ผ่านวัดโพธิ์บางคล้า ซึ่งมีค้างคาวแม่ไก่จำนวนมากมาอยู่บนต้นไม้ในบริเวณวัด

- ล่องเรือชมโลมาธรรมชาติ ที่ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง ซึ่งเป็นแหล่งอาหารโปรดของโลมา มีโลมาอาศัยอยู่รวมกันเป็นฝูง ประมาณ ๔๐ - ๕๐ ตัว จะกระโดดขึ้นมาหายใจเหนือผิวน้ำพร้อม ๆ กัน ครั้งละประมาณ ๓ - ๔ ตัว พันธุ์ที่พบมาก คือ พันธุ์หัวบาตร (สีเทา) และยังพบพันธุ์ปากขวด (สีเทา และสีชมพู) บ้าง นอกจากนี้ ในเส้นทางล่องเรือยังผ่านป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์และนกนานาชนิด อาทิ นกกาน้ำ นกแสด นกกระยาง นกนางนวล นกกระเต็น ค้างคาวแม่ไก่ ลิงแสม ฯลฯ

แม่น้ำแม่กลอง ไหลผ่านจังหวัดสมุทรสงคราม นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสงครามยังมีลำคลองต่าง ๆ อีก ๓๐๐ กว่าคลอง ดังนั้น จึงมีผู้ประกอบการจำนวนมากจัดโปรแกรมล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวบ้าน ล่องเรือชมหิ่งห้อย ริมแม่น้ำแม่กลอง คลองอัมพวา และลำคลองสายต่าง ๆ โดย ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม ได้ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

- จัดโครงการ Media Fam Trip ทัศนศึกษาเส้นทางสมุทรสาคร - สมุทรสงคราม ร่วมงานเบิกฟ้าอัมพวา...มาร่วมใจใส่บาตรทางน้ำ/โครงการไหว้พระ ๕ วัดทางน้ำ จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม/ร่วมประชาสัมพันธ์งานมหกรรมอาหารริมเขื่อนและตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา/ต้อนรับคณะจาก ททท. สำนักงานต่างประเทศและในประเทศ รวมทั้งสื่อมวลชนในการทัศนศึกษา คูงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำในจังหวัดสมุทรสงคราม เช่น ตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ตลาดน้ำท่าคา ตลาดน้ำบางน้อย รวมทั้งล่องเรือชมหิ่งห้อย และล่องเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำ เป็นต้น

- จัดสัมมนาเสริมสร้างการเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้ความรู้เทคนิคการเป็นเจ้าบ้านที่ดีแก่ชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม มีชุมชนและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวทางน้ำ เช่น โฮมสเตย์ รีสอร์ท ร้านอาหาร และผู้ประกอบการเรือเข้าร่วมสัมมนาด้วย

สำหรับโครงการที่ ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม จะดำเนินการเพื่อเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้แก่

- โครงการ “เที่ยวตลาดน้ำ ย่ำตลาดบก” โดยจัดพิมพ์คู่มือท่องเที่ยวรวบรวมตลาดสำคัญในพื้นที่รับผิดชอบ (สมุทรสงคราม นครปฐม และสมุทรสาคร) ประกอบด้วยตลาดน้ำ ตลาดเก่า และตลาดอาหารทะเล พร้อมทั้งจัดทำ Passport มอบของที่ระลึกให้ผู้เข้าร่วมโครงการ โดยจะประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้ง อนุสาร อสท. เว็บไซต์ ททท. และสื่อมวลชนต่าง ๆ

- โครงการ “Charming of the Royal Coast” (โครงการร่วมระหว่าง ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ ททท. สำนักงานเพชรบุรี และ ททท. สำนักงานสมุทรสงคราม) โดยจัดทำคู่มือท่องเที่ยวเส้นทางคุนุก คุนาเกลือ เที่ยวคลองโคน สัมผัสป่าชายเลน เล่นน้ำทะเล และเส้นทางตามรอยพระบาท ซึ่งในเส้นทางดังกล่าวข้างต้นจะมีเส้นทางที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางน้ำ และศาลพันท้ายนรสิงห์ด้วย